

Школска 2018/2019. година
Окружно (градско) такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада
III разред

Шифра: _____

1.	<p>Прочитај наведени одломак из манифеста који је објављен у француском дневном листу „Фигаро”. Напиши назив манифеста и аутора.</p> <p>„11. Певаћемо о људима које покреће рад, о задовољству, о бунту, о многобројним, многоизнијансираним пучинама револуције у модерним главним градовима, о ноћним вибрацијама арсенала и радилишта под њиховим жестокиим електричним месецима; о прождрљивим железничким станицама пуним димних змија; о фабрикама које су се својим дивним концима обесиле о облаке; о мостовима који као гимнастичари скакућу преко ковачнице ножева сунцем обасјане реке; о авантуристичким бродовима који својим ноздрвама осећају хоризонт; о локомотивама широких прса које ударају по колосецима као дивовски челични коњи обуздани дугачким цевима и о клизајућем лету авиона чија елипса пуцкета као застава која лепрша на ветру и која плеска као маса у делиријуму одобравања.”</p> <p>а) Назив (наслов) манифеста: _____</p> <p>б) Аутор: _____</p>
2.	<p>Пажљиво прочитај следеће стихове. На линијама напиши наслов дела, име и презиме аутора који их је написао и авангардни правац којем то књижевно дело припада.</p> <p>„Ја сам до јуче покорно сагиб’о главу и бесно сам љубио срам. И до јуче нисам знао судбину своју праву – Али је данас знам!”</p> <p>а) _____ б) _____ (наслов дела) (име и презиме аутора)</p> <p>в) _____ (авангардни правац којем књижевно дело припада)</p>
3.	<p>Прочитај одломак из 41. песме <i>Градинара</i>, а затим повуци три тачне одреднице које се односе на наведени одломак.</p> <p>„Чезнем да ти кажем најдубље речи које ти имам рећи; али се не усуђујем, страхујући да би ми се могла насмејати. Зато се смејем сам себи и одајем тајну своју у шали. Олако узимам бол свој, страхујући да би то могла ти учинити.”</p> <p>Фредерико Гарсија Лорка, Рабиндранат Тагоре, Владимир Мајаковски</p> <p>елегија, љубавна песма, тужбалица, песма у прози, сонет</p>

4.	<p>Прочитај следећу строфу, а затим одговори на захтеве.</p> <p>„Ја знам један долап. Црн, гломазан, труо, Стоји као спомен из прастарих дана. Његову сам шкрипу као дете чуо, Стара груба справа давно ми је знана.”</p> <p>1. Напиши врсту риме коју уочаваш у наведеној строфи. _____</p> <p>2. Која стилска фигура се јавља и у другом и у трећем стиху? _____</p>										
5.	<p>Прочитај следећи одломак из Кочићеве приповетке <i>Мрачајски прото</i> и одговори на захтеве.</p> <p>„– Не знаш ти још какав је то човјек, да бог милостиви сачува! Никог не воли, никог не трпи, ником не вјерује. Мрзи на сав свијет, а на родбину, чини ми се, највише. Отјерао је сина од себе, а попадију је толико тукао и мучио док неке године од тешких убоја не умрије код кћери у Божићима.”</p> <p>а) Напиши како се зове син попа Јове који приповеда о проти: _____</p> <p>б) Подвуди тачан одговор. Разочарани и усамљени прота из приповетке <i>Мрачајски прото</i> је: оптимиста, полиглот, филантроп, мизантроп, хуманиста.</p>										
6.	<p>Прочитај наведени одломак и одговори на захтеве.</p> <p>„Вече се примиче. Сумрак се као крадом шири, а сунце лагано, боно, величанствено боно, за планинским врхунцима уздише. На подужем дијелу западног неба пружили се тамномодри облаци, испросијецани оштрим, при крајевима зашиљеним пругама, које се црвене као усијани челик.”</p> <p>а) Напиши назив облика казивања који преовлађује у наведеном одломку: _____</p> <p>б) Подвуди три стилске фигуре које откриваш у наведеном одломку: словенска антитеза, ономатопеја, поређење, епитет, апострофа, персонификација.</p>										
7.	<p>Попуни табелу.</p> <table border="1" data-bbox="267 1564 1226 1711"> <thead> <tr> <th data-bbox="267 1564 592 1606">Назив дела</th> <th data-bbox="592 1564 982 1606">Име и презиме аутора</th> <th data-bbox="982 1564 1226 1606">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="267 1606 592 1659">а) <i>Процес</i></td> <td data-bbox="592 1606 982 1659"></td> <td data-bbox="982 1606 1226 1659"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="267 1659 592 1711">б) <i>Глава шећера</i></td> <td data-bbox="592 1659 982 1711"></td> <td data-bbox="982 1659 1226 1711"></td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста	а) <i>Процес</i>			б) <i>Глава шећера</i>			
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевна врста									
а) <i>Процес</i>											
б) <i>Глава шећера</i>											
8.	<p>Која боја је доминантна у Лоркиној песми „Романса месечарка”? Одговор напиши на линији испод.</p> <p>_____</p>										

9.	<p>Наведен је цитат из познатог романа Ернеста Хемингвеја. Док га читаш, присети се назива романа, имена старца који размишља о свом необичном сапутнику и откриј ко је то. „Она је дивна и необична, и ко зна колико је стара, помисли он. (...) Можда је сувише мудра да би скакала. Могла би ме уништити скакањем или помамним налетом.”</p> <p>Допуни реченицу. У наведеном одломку из романа _____ кубански рибар (име) _____ после осамдесет и четири дана проведена на мору успева да улови необичну _____.</p>											
10.	<p>Попуни табелу.</p> <table border="1" data-bbox="269 789 1224 961"> <thead> <tr> <th data-bbox="269 789 589 821">Назив дела</th> <th data-bbox="589 789 976 821">Име и презиме аутора</th> <th data-bbox="976 789 1224 821">Књижевни род</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="269 821 589 873">а) <i>Искрена песма</i></td> <td data-bbox="589 821 976 873"></td> <td data-bbox="976 821 1224 873"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="269 873 589 961">б) <i>Ромео и Јулија</i></td> <td data-bbox="589 873 976 961"></td> <td data-bbox="976 873 1224 961"></td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевни род	а) <i>Искрена песма</i>			б) <i>Ромео и Јулија</i>				
Назив дела	Име и презиме аутора	Књижевни род										
а) <i>Искрена песма</i>												
б) <i>Ромео и Јулија</i>												
11.	<p>Прочитај следећи одломак из Кочићевог дела <i>Јазавац пред судом</i> и одговори на захтеве.</p> <p>„Још сам снажан, иако сам се родио некако кад се први пут почела трећина од народа купити, још ја имам снаге и кувета, иако се већ двадесет година немам чим ни на Ускрс омрсити. Вала царевини, нашој премилостивој Земљаној влади и славном суду што сам и ово мало снаге очувао! Вала им ће чули и не чули!”</p> <p>а) Ко казује наведене речи? _____</p> <p>б) Подвуци три тачна одговора. Кад говори о Аустроугарској царевини, наведени јунак је: - огорчен, захвалан, ироничан, заједљив, поносан, усхићен.</p>											
12.	<p>Подвуци називе група и покрета који су се формирали у оквиру стилске формације авангарде у српској књижевности:</p> <p>експресионизам, надреализам, суматраизам, симболизам, импресионизам.</p>											
13.	<p>Повежи линијом ликове са књижевним делима у којима се јављају.</p> <table data-bbox="269 1499 792 1646"> <tr> <td>а) прокуриста банке</td> <td><i>Коштана</i></td> </tr> <tr> <td>б) Аркадије</td> <td><i>Старац и море</i></td> </tr> <tr> <td>в) Фата</td> <td><i>Процес</i></td> </tr> <tr> <td>г) Манолин</td> <td><i>На Дрини ћуприја</i></td> </tr> <tr> <td>д) Гркљан</td> <td><i>Сеобе I</i></td> </tr> </table>	а) прокуриста банке	<i>Коштана</i>	б) Аркадије	<i>Старац и море</i>	в) Фата	<i>Процес</i>	г) Манолин	<i>На Дрини ћуприја</i>	д) Гркљан	<i>Сеобе I</i>	
а) прокуриста банке	<i>Коштана</i>											
б) Аркадије	<i>Старац и море</i>											
в) Фата	<i>Процес</i>											
г) Манолин	<i>На Дрини ћуприја</i>											
д) Гркљан	<i>Сеобе I</i>											
14.	<p>Подвуци три књижевна дела у којима се помињу трагични догађаји из Првог светског рата.</p> <table data-bbox="407 1734 1105 1829"> <tr> <td><i>Сеобе I</i></td> <td><i>На Дрини ћуприја</i></td> <td><i>Романса месечарка</i></td> </tr> <tr> <td><i>Човек пева после рата</i></td> <td><i>Градинар</i></td> <td><i>Плава гробница</i></td> </tr> </table>	<i>Сеобе I</i>	<i>На Дрини ћуприја</i>	<i>Романса месечарка</i>	<i>Човек пева после рата</i>	<i>Градинар</i>	<i>Плава гробница</i>					
<i>Сеобе I</i>	<i>На Дрини ћуприја</i>	<i>Романса месечарка</i>										
<i>Човек пева после рата</i>	<i>Градинар</i>	<i>Плава гробница</i>										

Питање	РЕШЕЊА за трећи разред		Кључ за оцењивање
1.	а) „Манифест футуризма” б) Филипо (Томазо) Маринети		Све тачно 1 бод.
2.	а) „Човек лева после рата” б) Душан Васиљев в) експресионизам		Све тачно 1 бод.
3.	Рабидранат Тагоре, љубавна песма, песма у прози		Све тачно 1 бод.
4.	1. укрштена (унакрсна, наизменична) 2. поређење		Све тачно 1 бод.
5.	а) Стевица б) мизантроп		Све тачно 1 бод.
6.	а) дескрипција или описивање (опис) или пејзаж б) поређење, епитет, персонификација		Све тачно 1 бод.
7.	Име и презиме аутора	Књижевна врста	Све тачно 1 бод.
	а) Франц Кафка	роман	
	б) Милован Глишић	приповетка	
8.	зелена		1 бод
9.	У наведеном одломку из романа <u>Старац и море</u> кубански рибар <u>Сантјаго</u> после осамдесет и четири дана проведена на мору успева да улови необичну <u>рибу</u> . (<u>сабљарку</u>)		1 бод

10.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Име и презиме аутора</th> <th>Књижевни род</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>а) Милан Ракић</td> <td>лирика</td> </tr> <tr> <td>б) Вилијем (Вилијам, Виљем) Шекспир</td> <td>драма</td> </tr> </tbody> </table>	Име и презиме аутора	Књижевни род	а) Милан Ракић	лирика	б) Вилијем (Вилијам, Виљем) Шекспир	драма	Све тачно 1 бод.
Име и презиме аутора	Књижевни род							
а) Милан Ракић	лирика							
б) Вилијем (Вилијам, Виљем) Шекспир	драма							
11.	а) Давид Штрбац; б) ироничан, заједљив, огорчен	Све тачно 1 бод.						
12.	експресионизам, надреализам, суматраизам	1 бод						
13.	а) прокуриста банке – <i>Процес</i> б) Аркадије – <i>Сеобе I</i> в) Фата – <i>На Дрини ћуприја</i> г) Манолин – <i>Старац и море</i> д) Гркљан – <i>Коштана</i>	Све тачно 1 бод.						
14.	<i>На Дрини ћуприја, Човек пева после рата, Плава гробница</i>	Све тачно 1 бод.						
15.	елипса	1 бод						
16.	а) <i>На Дрини ћуприја</i> б) Лотика	Све тачно 1 бод.						
17.	Поетски, филозофски и животни став који је Милош Црњански прокламовао у свом песничком манифесту <i>Објашњење Суматре</i> назива се <u>суматраизам</u> .	Све тачно 1 бод.						
18.	а)	1 бод						
19.	„Стојте, <u>галије царске!</u> “	1 бод						
20.	а) <i>Сеобе (I)</i> б) Милош Црњански в) Вук Исакович	Све тачно 1 бод.						